

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΛΛΗΝΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΒΟΥΝΟΥ

Οδηγός Εκπαίδευσης Εργαζομένων Σε Ύψος

Συντάκτης: Ιωάννης Πετρομιανός

www.hmga.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ...2

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ...1

2. ΠΗΓΕΣ...3

3. ΟΡΙΣΜΟΙ...3

4. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ...4

5. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΕΙΩΝ ...5

6. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ...6

7. ΚΑΤΑΜΗΛΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ...6

8. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ...6

9. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ...7

10. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ...8

11. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ...8

12. ΧΡΗΣΗ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΩΝ...9

13. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ (ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ)...9

14. ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΠΕΛΑΤΩΝ...9

15. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ...9

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Σωματείο Ελλήνων Οδηγών Βουνού (ΣΕΟΒ) είναι ένα επαγγελματικό σωματείο που εκπροσωπεί τους Έλληνες Οδηγούς Βουνού προσφέροντας υπηρεσίες υποστήριξης, εκπαίδευσης και κανονισμών.

Ένας από τους κύριους σκοπούς του σωματείου είναι να διασφαλίσει ότι τα μέλη του εκπαιδεύουν τους πελάτες τους με ασφαλή κι αποτελεσματικό τρόπο. Αυτός ο οδηγός περιέχει κατευθυντήριες οδηγίες για την εκπαίδευση εργαζομένων στη χρήση μεθόδων ασφαλούς πρόσβασης σε θέση εργασίας σε ύψος και διάσωσης εργαζομένων σε ύψος.

Αν και έχει ληφθεί μέριμνα για να διασφαλιστεί ότι το περιεχόμενο αυτών των οδηγιών είναι ακριβές κατά το χρόνο της έκδοσης, ο συντάκτης και το ΣΕΟΒ δεν αναλαμβάνουν ευθύνη για οποιαδήποτε σφάλματα ή παρερμηνείες ή για οποιαδήποτε απώλεια ή ζημία η οποία προέρχεται από ή σχετίζεται με τη χρήση τους.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η εκπαίδευση στη χρήση εξειδικευμένων μεθόδων ασφαλούς πρόσβασης σε θέση εργασίας σε ύψος και διάσωσης εργαζομένων σε ύψος να παρακολουθείται, να εκτελείται και να τεκμηριώνεται σύμφωνα με ένα ελέγξιμο πρότυπο. Μέχρι την παραγωγή αυτού του εγγράφου, δεν υπήρχε μηχανισμός για αυτήν τη διαδικασία.

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Τα μέλη του ΣΕΟΒ που εκπαιδεύουν εργαζομένους σε ύψος πρέπει να λαμβάνουν τα μέτρα ελέγχου ποιότητας που ορίζονται σε αυτόν τον οδηγό. Οι βασικές περιοχές που καλύπτονται είναι οι εξής:

1. Οργάνωση εκπαίδευσης
2. Χαρακτηριστικά εκπαιδευτών
3. Εκπαιδευτικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

Αυτός ο οδηγός δεν δίνει οδηγίες για το περιεχόμενο της εκπαίδευσης, το οποίο εξαρτάται από τη μέθοδο ασφαλούς πρόσβασης σε θέση εργασίας σε ύψος ή/και διάσωσης εργαζομένων σε ύψος που επιλέγεται ως η πιο κατάλληλη για τις εργασίες που εκτελούνται.

Ο οδηγός είναι εφαρμόσιμος σε όλες τις περιοχές όπου παρέχεται εκπαίδευση, είτε αυτές είναι εξειδικευμένες εγκαταστάσεις για εκπαίδευση, είτε μέρη τα οποία δεν είναι ειδικά προσαρμοσμένα (είναι όμως κατάλληλα για τον τύπο της εκπαίδευσης που παρέχεται).

Ο οδηγός αυτός αναγνωρίζει τις απαιτήσεις από τους ακόλουθους κανονισμούς:

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 155/2004 «Τροποποίηση του π.δ. 395/1994 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ» (Α' 220) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σε συμμόρφωση με την οδηγία 2001/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (ΦΕΚ 121/Α/05-07-2004).

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 395/1994 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ» (Φ.Ε.Κ. 220/Α/19-12-1994).

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 396/1994 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 89/656/ΕΟΚ» (Φ.Ε.Κ. 220/Α/19-12-1994).

2. ΠΗΓΕΣ

Βρετανικό πρότυπο BS8454 - Code of Practice for The Delivery of training and education for work at height and rescue: 2006.

3. ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς αυτών των κατευθυντήριων οδηγιών ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

3.1 Τεχνικοί

3.1.1 Εργασία σε ύψος: εργασία σε οποιοδήποτε ύψος, ακόμα και στο επίπεδο του εδάφους ή κάτω από αυτό, περιλαμβανομένης της πρόσβασης και της διαφυγής, κατά την οποία ένας εργαζόμενος θα μπορούσε να πέσει απόσταση ικανή να του προκαλέσει σοβαρό τραυματισμό.

3.1.2 Σύστημα ασφαλούς εργασίας: σύνολο εκτιμήσεων που καθιστούν δυνατή την εκτέλεση της εκπαίδευσης με ελάχιστο κίνδυνο και μέγιστη ασφάλεια.

3.1.3 Ατομικά μέτρα: εξοπλισμός ατομικής προστασίας από πτώση που φοριέται ή συνδέεται σε έναν εργαζόμενο για να τον προστατεύσει από πτώση

3.1.4 Συλλογικά μέτρα: εξοπλισμός προστασίας από πτώση ο οποίος δεν φοριέται ή κρατιέται και ο οποίος μπορεί να προστατεύει περισσότερο από έναν εργαζόμενο κάθε φορά, π.χ. κιγκλιδώματα, δίχτυα.

3.1.5 Διάσωση: ασφαλής και γρήγορη ανάκτηση ενός απομονωμένου, τραυματισμένου ή εξασθενημένου εργαζομένου σε ασφαλές μέρος.

3.2 Προσωπικό

3.2.1 Διευθυντής εκπαίδευσης: ο υπεύθυνος για την οργάνωση και τη διεξαγωγή της εκπαίδευσης.

3.2.2 Εκπαιδευτής: ο Οδηγός Βουνού ο οποίος εκπαιδεύει τους εκπαιδευόμενους.

3.2.3 Αρμόδιο πρόσωπο: άτομο με επαρκή εκπαίδευση, γνώση, εμπειρία και εξουσία, ώστε να τον καταστήσει ικανό:

- να εκτελεί τις ανατιθέμενες εργασίες στο επίπεδο ευθύνης που του αναλογεί,
- να κατανοεί πλήρως τους πιθανούς κινδύνους που σχετίζονται με την εργασία (ή τον εξοπλισμό) υπό εξέταση,
- να εντοπίζει τυχόν ελαττώματα ή παραλείψεις στην εργασία (ή τον εξοπλισμό), να αναγνωρίζει τις επιπλοκές στην ασφάλεια και την υγεία από αυτά τα ελαττώματα και τις παραλείψεις και να είναι ικανός να καθορίζει διορθωτικές δράσεις για τον περιορισμό των επιπτώσεων.

3.3 Εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

3.3.1 Εγκαταστάσεις εκπαίδευσης: ειδικός χώρος για την παράδοση της εκπαίδευσης.

3.3.2 Μέσο εκπαίδευσης: ορισμένη δομή, κατασκευή ή αντικείμενο (που μπορεί να είναι τεχνητό ή φυσικό) που χρησιμοποιείται για την επίτευξη συγκεκριμένων εκπαιδευτικών στόχων.

3.3.3 Εξοπλισμός εκπαίδευσης: σύνολο από εξοπλισμούς ατομικής προστασίας που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων της εκπαίδευσης.

3.3.4 Τόπος εκπαίδευσης: ένας τόπος, όχι αφιερωμένος στην παράδοση της συγκεκριμένης εκπαίδευσης, αλλά ο οποίος είναι κατάλληλος για την προς παράδοση εκπαίδευση.

3.3.5 Εκπαιδευτικοί στόχοι: οι καθορισμένοι μαθησιακοί στόχοι κάθε εκπαίδευσης.

3.4 Τεκμηρίωση

3.4.1 Σύστημα διαχείρισης ασφαλούς εκπαίδευσης: σύστημα διαχείρισης που κατευθύνει έναν εκπαιδευτικό οργανισμό στην παράδοση της εκπαίδευσης σε ένα ελεγχόμενο περιβάλλον με ελαχιστοποιημένους κινδύνους για τους εκπαιδευόμενους.

3.4.2 Πολιτική διαχείρισης: επίσημη δήλωση που υποδεικνύει τη συνολική πρόθεση και κατεύθυνση του οργανισμού εκπαίδευσης σχετικά με το σύστημα διαχείρισης.

3.4.3 Εκπαιδευτικό υλικό: έντυπα ή/και ηλεκτρονικά μέσα που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης.

3.4.4 Εγχειρίδιο εκπαίδευσης: κατάλληλες τεκμηριωμένες πληροφορίες πάνω στα βασικά σημεία της παραδιδόμενης εκπαίδευσης.

3.4.5 Πρόγραμμα εκπαίδευσης: αναλυτική δήλωση του σκοπού/εφαρμογής της εκπαίδευσης, του περιεχομένου, της χρονικής διάρκειας εγκυρότητάς της, των εγκαταστάσεων και του κόστους της θεωρητικής ή πρακτικής εκπαίδευσης που θα παραδοθεί σε κάθε συγκεκριμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης.

3.4.6 Πιστοποιητικό: αναλυτική καταγραφή του σκοπού/εφαρμογής της εκπαίδευσης, του περιεχομένου της, του αποτελέσματος της αξιολόγησης και της χρονικής διάρκειας εγκυρότητάς της.

3.4.7 Αρχεία εκπαίδευσης: αρχεία των υποψηφίων, εκπαιδευτή, θεωρητικής ή/και πρακτικής εκπαίδευσης που πραγματοποιήθηκε, μεθόδου αξιολόγησης και πιστοποίησης για κάθε εκπαίδευση που πραγματοποιείται.

3.5 Διαδικασίες εκπαίδευσης

3.5.1 Πρακτική εκπαίδευση: εξάσκηση του εκπαιδευομένου στις πρακτικές εργασίες σε ύψος του εργασιακού του αντικειμένου, σε περιβάλλον που αναπαριστά το πραγματικό εργασιακό του περιβάλλον.

3.5.2 Θεωρητική εκπαίδευση: παρουσίαση, με βιντεοπροβολέα, μέσα σε αίθουσα διδασκαλίας, που μπορεί να περιλαμβάνει και πρακτική επίδειξη.

3.5.3 Αξιολόγηση εκπαιδευομένων: κατάλληλη, επαληθεύσιμη διαδικασία που διασφαλίζει ότι ο εκπαιδευόμενος έχει κατανοήσει το περιεχόμενο της εκπαίδευσης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Απαιτείται, κατ' ελάχιστο, μια γραπτή εξέταση γνώσεων και μια πρακτική εξέταση, επίδειξη από τον εκπαιδευόμενο, ώστε να αποδειχθεί η επάρκειά του σε γνώση και ικανότητα.

3.5.4 Ανεξάρτητη αξιολόγηση: η αξιολόγηση των εκπαιδευομένων πρέπει να πραγματοποιείται από έναν κατάλληλο αξιολογητή, ο οποίος δεν συμμετείχε άμεσα στην παράδοση της υπό εξέταση εκπαίδευσης.

3.6 Συμφωνητικό

3.6.1 Πελάτης: επιχείρηση με την οποία ο πάροχος εκπαίδευσης έχει συμφωνία για την παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών.

3.6.2 Υπεργολάβος: υπεργολάβος του παρόχου εκπαίδευσης.

3.6.3 Εκπαιδευόμενος: άτομο που λαμβάνει τη θεωρητική ή/και την πρακτική εκπαίδευση.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Ο εκπαιδευόμενος μπορεί να είναι ένα άτομο διαφορετικό από τον πελάτη.

3.6.4 Πάροχος εκπαίδευσης: η επιχείρηση που έχει συμβόλαιο παροχής εκπαίδευσης με τον πελάτη.

4. Σύστημα διαχείρισης

4.1 Ο πάροχος εκπαίδευσης πρέπει να κατέχει μια εγγράφως δηλωμένη πολιτική διαχείρισης.

4.2 Το σύστημα διαχείρισης θα πρέπει να περιλαμβάνει, τουλάχιστον, τις ακόλουθες διαδικασίες:

1. Ενημέρωση των πελατών για το πρόγραμμα εκπαίδευσης. Ο πελάτης θα πρέπει να λαμβάνει το πρόγραμμα εκπαίδευσης και τις απαιτήσεις καλής υγείας (αν απαιτείται) πριν την αγορά της εκπαίδευσης.
2. Ενημέρωση των εκπαιδευομένων για το πρόγραμμα εκπαίδευσης και τις απαιτήσεις καλής υγείας (αν απαιτείται) πριν τη διεξαγωγή της εκπαίδευσης.
3. Καταλληλότητα εκπαιδευτών (διατήρηση αρχείου με τα πιστοποιητικά έγγραφα καταλληλότητας και την εμπειρία κάθε εκπαιδευτή).

4. Ενημέρωση των εκπαιδευτών από τον διευθυντή εκπαίδευσης για το πρόγραμμα και τη μέθοδο εκπαίδευσης που θα ακολουθήσουν.
5. Εσωτερικό έλεγχο της παροχής εκπαίδευσης (καταγραφή της εκπαίδευσης από τους εκπαιδευτές, πχ. με χρήση φύλλου ελέγχου της εκπαίδευσης για κάθε εκπαιδευόμενο, έλεγχος της εκπαίδευσης από τον διευθυντή εκπαίδευσης).
6. Διαδικασίες αποφυγής ατυχημάτων. Πρέπει να υπάρχει πάντα στον χώρο εκπαίδευσης γραπτή δήλωση της μεθόδου εκπαίδευσης και γραπτή εκτίμηση κινδύνου.
7. Διαδικασίες εκτάκτου ανάγκης, συμπεριλαμβανόμενης της διάσωσης και της παροχής πρώτων βοηθειών. Πρέπει να υπάρχει πάντα στον χώρο εκπαίδευσης γραπτό σχέδιο διάσωσης, κουτί πρώτων βοηθειών και υπεύθυνο άτομο, εκπαιδευμένο στις πρώτες βοήθειες.
8. Διαδικασίες επιθεώρησης, φροντίδας και συντήρησης των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού.
9. Μέθοδοι αξιολόγησης και πιστοποίησης των εκπαιδευομένων.
10. Μέθοδοι αξιολόγησης της εκπαίδευσης από τους εκπαιδευόμενους.
11. Διατήρηση αρχείου εγγράφων αναφοράς.

4.3 Πρέπει να γίνεται χρήση εγγράφων αναφοράς που είναι σε ισχύ και να παρέχονται ενήμερα εγχειρίδια εκπαίδευσης.

5. Απαιτήσεις τεκμηρίωσης και διατήρησης αρχείων

Οι πάροχοι εκπαίδευσης πρέπει να κατέχουν και να διατηρούν όλα τα παρακάτω έγγραφα και αρχεία:

5.1 Αρχείο κάθε εκπαίδευσης που πραγματοποιήσαν, που να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:

1. Το πρόγραμμα της εκπαίδευσης
2. Τους εκπαιδευτές
3. Τις δηλώσεις συμμετοχής των εκπαιδευομένων
4. Τις δηλώσεις καλής υγείας των εκπαιδευομένων
5. Τις γραπτές εξετάσεις
6. Το έγγραφο καταγραφής των πρακτικών εξετάσεων (αξιολόγησης)
7. Τα έγγραφα αξιολόγησης της εκπαίδευσης από τους εκπαιδευόμενους
8. Τα πιστοποιητικά που εκδόθηκαν

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Πρέπει να τηρούνται αρχεία και για τις επιτυχείς και για τις ανεπιτυχείς αξιολογήσεις.

5.2 Αρχείο για τα ακόλουθα χαρακτηριστικά των εκπαιδευτών:

1. Εκπαίδευση την οποία έχουν παρακολουθήσει και τουλάχιστον θα πρέπει να περιλαμβάνει:
  1. Εκπαίδευση εκπαιδευτή (Δίπλωμα Οδηγού Βουνού),
  2. Εκπαίδευση στη χρήση των μεθόδων ασφαλούς εργασίας σε ύψος τις οποίες διδάσκουν (Κατάλληλο πιστοποιητικό εκπαίδευσης και επάρκειας).
2. Εμπειρία στην εκτέλεση εργασιών σε ύψος με τις μεθόδους ασφαλούς εργασίας σε ύψος τις οποίες διδάσκουν.

5.3 Αρχείο με τη σχετική νομοθεσία, οδηγίες, πρότυπα και κάθε εφαρμοζόμενη σχετική πληροφορία.

5.4 Αρχείο του εξοπλισμού, που να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:

1. Παραστατικό αγοράς
2. Εγχειρίδιο χρήσης
3. Πιστοποιητικό συμμόρφωσης

4. Μέθοδος σήμανσης-ταυτοποίησης εξοπλισμού
5. Αρχείο επιθεώρησης

5.5 Γραπτή δήλωση μεθόδου εκπαίδευσης και γραπτή εκτίμηση κινδύνου για όλες τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες, εγκαταστάσεις και χώρους εκπαίδευσης.

5.6 Γραπτό πρόγραμμα περιοδικής επιθεώρησης των εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων από αρμόδιο πρόσωπο.

6. Διεύθυνση και επικοινωνία προσωπικού

6.1 Ένα μόνο άτομο πρέπει να ορίζεται ως διευθυντής εκπαίδευσης και πρέπει να είναι ικανός να φέρει εις πέρας το έργο αυτό.

6.2 Ο διευθυντής εκπαίδευσης πρέπει να κατέχει τουλάχιστον τα χαρακτηριστικά του εκπαιδευτή, να μπορεί να συντάξει τα απαιτούμενα έγγραφα (μέθοδο εκπαίδευσης, εκτίμηση κινδύνου, σχέδιο διάσωσης) και να είναι ενήμερος για τις εξελίξεις στο χώρο των εργασιών σε ύψος.

6.3 Ο διευθυντής εκπαίδευσης είναι αρμόδιος για να αναθεωρεί και να επιβλέπει την εφαρμογή του συστήματος διαχείρισης ασφαλούς εκπαίδευσης.

6.4 Όλο το προσωπικό πρέπει να έχει ξεκάθαρα τεκμηριωμένους/καταγεγραμμένους ρόλους και ευθύνες και πρέπει να τις γνωρίζει. Καταγεγραμμένες διαδικασίες πρέπει να υπάρχουν ώστε να διασφαλίζουν ότι το προσωπικό είναι ενημερωμένο για όποιες αλλαγές στο σύστημα διαχείρισης ασφαλούς εκπαίδευσης προκύπτουν.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Ο διευθυντής εκπαίδευσης και ο εκπαιδευτής μπορεί να είναι το ίδιο άτομο.

7. Καταλληλότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης

7.1 Πρέπει να υπάρχουν διαδικασίες που να διασφαλίζουν ότι ο πελάτης έχει κατανοήσει τον σκοπό και την καταλληλότητα της προσφερόμενης εκπαίδευσης.

7.2 Θα πρέπει να δίνεται προσοχή σε πιθανές ειδικές απαιτήσεις τις οποίες πρέπει να έχουν οι εκπαιδευόμενοι, σε σχέση με τη χρήση ειδικών μέσων ατομικής προστασίας στο χώρο εργασίας τους.

7.3 Αν ένας εκπαιδευόμενος, στο κανονικό περιβάλλον εργασίας του, θα εργάζεται σε σημαντικό ύψος (ή σε ένα ιδιαίτερα σύνθετο περιβάλλον), η εκπαίδευση θα πρέπει να περιλαμβάνει έκθεση σε τέτοιου είδους καταστάσεις.

7.4 Η γλώσσα της παράδοσης θα πρέπει να είναι αποδεκτή από τον εκπαιδευόμενο, ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής κατανόηση του περιεχομένου της εκπαίδευσης.

8. Σχεδιασμός και ανάπτυξη της εκπαίδευσης

8.1 Το περιεχόμενο της εκπαίδευσης πρέπει να σχεδιάζεται με αναφορά σε πιθανές απαιτήσεις όπως αυτές υποδεικνύονται στις παραγράφους 7.2, 7.3 και 7.4.

8.2 Οι εκπαιδευτικοί στόχοι πρέπει να σχεδιάζονται για ένα συγκεκριμένο σκοπό, ο οποίος θα πρέπει να είναι καθαρά δηλωμένος στο πρόγραμμα εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα εκπαίδευσης θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:

1. Σκοπό και στόχους
2. Πεδίο εφαρμογής
3. Διδακτική ύλη και χρονοδιάγραμμα
4. Ισχύ (διάρκεια) της πιστοποίησης

8.3 Στο Εκπαιδευτικό υλικό θα πρέπει να περιλαμβάνονται

1. Εγχειρίδιο εκπαίδευσης
2. Επαληθεύσιμη αξιολόγηση των εκπαιδευομένων

8.4 Τα προγράμματα πρέπει να είναι κατάλληλα δομημένα, σύμφωνα με τις πραγματικές συνθήκες εργασίας των εκπαιδευομένων.

8.5 Το περιεχόμενο της θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης πρέπει να είναι τεχνικά σωστό, σύγχρονο και σε συμφωνία με την ισχύουσα νομοθεσία, οδηγίες και πρότυπα.

8.6 Όλα τα εκπαιδευτικά προγράμματα θα πρέπει να περιλαμβάνουν θεωρητική εκπαίδευση και να παρέχουν πληροφορίες για τις βασικές απαιτήσεις ασφαλούς εργασίας σε ύψος, συμπεριλαμβανομένων των νομικών απαιτήσεων.

8.7 Εκπαιδευτικά προγράμματα που δεν περιλαμβάνουν πρακτική εκπαίδευση-εξάσκηση δεν εκπαιδεύουν κατάλληλα τους συμμετέχοντες ώστε να εργαστούν με ασφάλεια σε ύψος και δεν πρέπει να επιλέγονται για εκπαίδευση εργαζομένων σε ύψος.

8.8 Όλα τα προγράμματα εκπαίδευσης πρέπει να περιλαμβάνουν αξιολόγηση γνώσεων και ικανοτήτων. Το πρόγραμμα θα πρέπει να καθορίζει αν απαιτείται ανεξάρτητη αξιολόγηση ή όχι. Η εκπαίδευση πρέπει να σχεδιάζεται έτσι ώστε οι μαθησιακοί στόχοι να είναι επαληθεύσιμοι.

8.9 Η εκπαίδευση θα πρέπει να παραδίδεται μόνο αν παρέχονται κατάλληλες εκπαιδευτικές εγκαταστάσεις, χώροι και εξοπλισμός.

9. Διαχείριση των εκπαιδευτικών μέσων

9.1 Ο εκπαιδευτικός εξοπλισμός πρέπει να είναι κατάλληλος για το υπό παράδοση εκπαιδευτικό πρόγραμμα και θα πρέπει:

1. Να αντιπροσωπεύει τον εξοπλισμό που θα χρησιμοποιηθεί στο εργασιακό περιβάλλον
2. Να είναι σε καλή κατάσταση, να αποθηκεύεται κατάλληλα και να επιθεωρείται σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.

9.2 Οι εκπαιδευτικές εγκαταστάσεις ή κατασκευές πρέπει να είναι κατάλληλες για το υπό παράδοση εκπαιδευτικό πρόγραμμα (είτε είναι εγκαταστάσεις του παρόχου εκπαίδευσης, του πελάτη ή τρίτος χώρος) και θα πρέπει:

1. Να αντιπροσωπεύουν το εργασιακό περιβάλλον
2. Να ελέγχονται ώστε να ελαχιστοποιούν τους κινδύνους για τους εκπαιδευόμενους
3. Να έχουν κατάλληλους χώρους για θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση
4. Να προστατεύουν από ακούσια είσοδο τρίτων προσώπων

9.3 Αν η εκπαίδευση εκτελείται σε κάποιο χώρο του πελάτη, ο πάροχος εκπαίδευσης θα πρέπει να πραγματοποιήσει μια εκτίμηση του εκπαιδευτικού χώρου για να διασφαλίσει ότι καλύπτονται οι προαναφερθείσες απαιτήσεις. Ο πάροχος εκπαίδευσης θα πρέπει επίσης να διασφαλίσει ότι τυχόν ειδικές απαιτήσεις για τον συγκεκριμένο χώρο καλύπτονται επίσης, π.χ. κανόνες του χώρου του πελάτη ή διαδικασίες ασφαλείας του χώρου.

9.4 Θα πρέπει να πραγματοποιείται ποιοτικός έλεγχος του εξοπλισμού εκπαίδευσης (π.χ. σήμανση, επιθεώρηση) και να συντηρείται κατάλληλα, σύμφωνα με την τρέχουσα νομοθεσία.

9.5 Οι κατασκευές εκπαίδευσης θα πρέπει να επιθεωρούνται σε τακτικά διαστήματα από ένα αρμόδιο πρόσωπο, σύμφωνα με ένα τεκμηριωμένο πρόγραμμα και να γίνεται καταγραφή των αποτελεσμάτων.

9.6 Ελαττωματικός/κατεστραμμένος εξοπλισμός θα πρέπει να αποσύρεται από τη χρήση, μέχρι να επιθεωρηθεί από ένα αρμόδιο άτομο το οποίο θα κρίνει ποια διορθωτική δράση απαιτείται.

9.7 Πρέπει να παρέχονται εγκαταστάσεις πρώτων βοηθειών, κατάλληλες για την εκπαιδευτική δραστηριότητα.

10. Εκπαιδευτικό προσωπικό

10.1 Οι εκπαιδευτές θα πρέπει να έχουν τουλάχιστον τα εξής χαρακτηριστικά:

1. Να έχουν παρακολουθήσει
  1. Εκπαίδευση εκπαιδευτή (Δίπλωμα Οδηγού Βουνού),
  2. Εκπαίδευση στη χρήση των μεθόδων ασφαλούς εργασίας σε ύψος τις οποίες διδάσκουν (Κατάλληλο πιστοποιητικό εκπαίδευσης και επάρκειας).
2. Να έχουν καταγεγραμμένη, επαληθεύσιμη εμπειρία στην εκτέλεση εργασιών σε ύψος με τις μεθόδους ασφαλούς εργασίας σε ύψος τις οποίες διδάσκουν.

10.2 Οι εκπαιδευτές πρέπει να εξετάζονται και να παρακολουθούνται από τους διευθυντές εκπαίδευσης ως προς την ικανότητα παράδοσης του προοριζόμενου εκπαιδευτικού προγράμματος.

11. Εκπαιδευτικό περιβάλλον

11.1 Πρέπει να υπάρχουν διαδικασίες που να διασφαλίζουν την συντήρηση και τον σωστό έλεγχο του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος.

11.2 Πρέπει να υπάρχουν καταγεγραμμένες διαδικασίες ώστε να διατηρούν ένα ασφαλές σύστημα εργασίας για κάθε εκπαιδευτική δραστηριότητα. Τα μέτρα που λαμβάνονται πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

1. Καθαρή οριοθέτηση των εκπαιδευτικών περιοχών
2. Έλεγχο από κινδύνους τρίτων
3. Επαρκείς μεθόδους επικοινωνίας
4. Παροχή κατάλληλων αγκυρώσεων
5. Μελέτη των επικρατούσων καιρικών συνθηκών
6. Σχεδιασμό και φροντίδα διάσωσης

11.3 Αν σε κάποια εκπαίδευση ενδείκνυται η ανάρτηση του εκπαιδευμένου σε μια μόνο γραμμή, όπως πχ. στη διαφυγή με αυτόματο καταβατήρα, ή/και σε περιπτώσεις αρχάριων εργαζομένων σε ύψος, θα πρέπει να χρησιμοποιείται ένα επιπρόσθετο μέσο ασφάλισης, μόνο για την εκπαίδευση.

11.4 Πρέπει να πραγματοποιείται εκτίμηση κινδύνου για όλους τους εκπαιδευτικούς χώρους και εγκαταστάσεις.

11.5 Οι εκπαιδευτικοί χώροι και εγκαταστάσεις πρέπει να είναι σχεδιασμένοι ώστε να ελαχιστοποιούν τις πιθανότητες τραυματισμού των εκπαιδευομένων.

11.6 Ανάλογα με την περίπτωση, κατάλληλη διάσωση και εγκαταστάσεις ανάκτησης, καθώς και ικανά άτομα πρέπει να παρέχονται για την πραγματοποίηση έγκαιρης διάσωσης.

11.7 Η αναλογία εκπαιδευτών/υποψηφίων δεν πρέπει ποτέ να υπερβαίνει αυτή που ορίζεται στο πρόγραμμα εκπαίδευσης.

12. Χρήση υπερβολών

12.1 Πρέπει να υπάρχουν έλεγχοι για την παρακολούθηση των υπερβολών εκπαιδευτών, ειδικά για την διασφάλιση ορθής παράδοσης του εκπαιδευτικού προγράμματος.

12.2 Οι υπερβολές θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για να παραδίδουν μόνο εκπαιδευτικά προγράμματα για τα οποία είναι ικανοί.

13. Αξιολόγηση και πιστοποίηση (επαλήθευση)

13.1 Η πιστοποίηση θα πρέπει να είναι συγκεκριμένη της εκπαίδευσης (θεωρητικής ή πρακτικής) που έχει παρασχεθεί και θα πρέπει να προσδιορίζει την ικανότητα που έχει αποκτηθεί.

13.2 Πιστοποίηση που δηλώνει καταλληλότητα για εργασία σε ύψος θα πρέπει να περιλαμβάνει επάρκεια/δεξιότητα σε έκθεση σε ύψος.

13.3 Τα πιστοποιητικά θα πρέπει να δηλώνουν την διδακτέα ύλη, το ύψος στο οποίο πραγματοποιήθηκε η εκπαίδευση, τα μέσα ατομικής προστασίας ή/και τον εξοπλισμό εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν καθώς και τη διάρκεια ισχύος της πιστοποίησης.

13.4 Τα κριτήρια αξιολόγησης ικανότητας πρέπει να είναι καθαρά προσδιορισμένα για όλα τα εκπαιδευτικά προγράμματα. Η αξιολόγηση πρέπει να περιλαμβάνει επαληθεύσιμα και επιδείξιμα αποτελέσματα.

13.5 Αν απαιτείται ανεξάρτητη αξιολόγηση, αυτή θα πρέπει να πραγματοποιείται από ένα υπεύθυνο άτομο, που δεν είναι ο εκπαιδευτής.

14. Παράπονα πελατών

Θα πρέπει να υπάρχουν διαδικασίες για επαρκή ενασχόληση με τα παράπονα των πελατών. Τα παράπονα πρέπει να επιθεωρούνται σε εύλογο χρονικό διάστημα και να λαμβάνονται διορθωτικές ή προληπτικές δράσεις.

15. Παρακολούθηση και βελτίωση

15.1 Πρέπει να χρησιμοποιούνται φόρμες ανατροφοδότησης και τα αποτελέσματά τους να διατηρούνται για όλα τα εκπαιδευτικά προγράμματα.

15.2 Πρέπει να πραγματοποιείται τακτική, καταγεγραμμένη αναθεώρηση αυτών των φορμών με παραινέσεις για βελτίωση.

15.3 Πρέπει να πραγματοποιείται τακτική επιθεώρηση των εσωτερικών ελέγχων και άλλων δραστηριοτήτων διαχείρισης με σκοπό τη βελτίωση της ασφάλειας, ποιότητας και αποτελεσματικότητας της παροχής κατάρτισης, όπου αυτό είναι δυνατό.

